



# Abi Euroopa Liidu haldus- süsteemist tingitud probleemide lahendamisel

Äriühingud, vabaühendused, liidud, ülikoolid, teaduskeskused, omavalitsusüksused, huvirühmad ja muud organisatsioonid saavad esitada Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste haldusomavoli korral kaebuse Euroopa Ombudsmanile.

## Mis küsimustes saab kaebusi esitada?

Haldusomavoli tähendab halduspuudulikkust või -suutmatust. See võib ilmneda näiteks ELi rahastatavate projektide või programmide raames. Äriühingutel ja muudel organisatsioonidel on sageli otsene kokkupuude ELi institutsioonidega seoses pakkumiste ja lepingutega, konsulteerimismenetluses osalemisega, lobitööga või püüdlustega saada juurdepääsu olulistele dokumentidele või teavet oma tegevusvaldkonna kohta. Ombudsman on tegelnud näiteks järgmiste küsimustega:

- Makseviivitused
- Lepinguvaidlused
- Probleemid pakkumiskutsetega
- Läbipaistvuse puudumine / dokumentidele juurdepääsu võimaldamisest keeldumine
- Põhjendamatute viivitamine
- Põhiõiguste rikkumine

## Miks esitada kaebust?

Ombudsman püüab leida sõbralikke lahendeid, mis rahuldaksid nii kaebuse esitajat kui ka kaebusega seotud institutsiooni. Tema teenused on tasuta, kiired ja paindlikud. Paljude olukordade puhul on ombudsmani poole pöördumine hea alternatiiv asja kohtusse andmise asemel.

## Mis küsimustes ei saa kaebusi esitada?

Euroopa Ombudsmani volitused on piiratud Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutustega seotud kaebustega. Ombudsman ei saa uurida:

- liikmesriikide riiklike, piirkondlike või kohalike võimude kohta esitatud kaebusi, isegi juhul, kui kaebused puudutavad Euroopa Liidu küsimusi;
- riiklike kohtute või ombudsmanide tegevust;
- äriühingute või eraisikute kohta esitatud kaebusi.

Kui Euroopa Ombudsman ei saa teie kaebust uurida, teeb ta kõik endast oleneva, et anda nõu, kelle poole pöörduda.

## Kust saada lisateavet?

Palun tutvuge Euroopa Ombudsmani kodulehega (<http://www.ombudsman.europa.eu>), kui soovite saada lisateavet, esitada kaebust või pöörduda ombudsmani büroo poole. Kaebuse saab esitada kõigis ELi ametlikes keeltes.



## Euroopa Ombudsmani käsitletud juhtumite näiteid

### Vabaühendus sai Euroopa Komisjonilt 70 000 EUR

Ombudsman aitas lahendada Euroopa Komisjoni ja vabaühenduse vahelist vaidlust, mis käsitles Euroopa rändedialoogi osana käivitatud ELI projekti. Auditi järel andis komisjon välja sissenõudekorralduse summas üle 130 000 EUR, kuna vabaühendus ei esitanud õigeaegselt personalikuluisid tõendavaid dokumente. Komisjon nõustus lõpuks ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekuga ja maksis vabaühendusele tagasi 70 000 EUR.

### Maksete hilinemisega seotud kaebused

Ombudsman on saanud ELi rahastatavate projektide ja lepingutega seotud äriühingutelt, teaduskeskustelt, vabaühendustelt, ülikoolidelt ja teistelt ühendustelt palju kaebusi seoses komisjoni hilinenud maksetega. Ombudsman korraldas selles küsimuses 2010. aastal omaalgatusliku uurimise ja avaliku arutelu, mille tulemusel leidis, et nii hilinenud maksete arv kui ka hilinenud maksete kogusumma on viimastel aastatel märgatavalt vähenenud. Ombudsman jätkab siiski olukorra jälgimist.

### Paranenud läbipaistvus Euroopa Ravimiametis

Euroopa Ravimiamet (EMA) kiidab heaks ELi turule lastavad ravimid ja teeb nende üle järelevalvet, et kaitsta rahvatervist. Liikmesriikide pädevad asutused ja farmaatsiaettevõtted annavad Euroopa Ravimiametile teavet ravimite arvatavate kõrvalnähtude kohta. Mitmel juhul soovitas ombudsman avalikustada kõrvalnähtude aruanded, kliinilised uuringud ja nende aruanded. EMA võttis lõpuks vastu täiustatud läbipaistvuse eeskirjad, mis muu hulgas annavad suurema juurdepääsu ameti dokumentidele.

### Kartellimenetlusega seotud kaebused

Kiipide tootja Intel esitas Euroopa Ombudsmanile kaebuse, väites, et Euroopa Komisjon ei koostanud protokollil olulisel koosolekul, mis käsitles otseselt komisjoni poolt Inteli suhtes algatatud kartellimenetlust. Ombudsman kritiseeris komisjoni, et see ei koostanud kõnealuse koosoleku protokolliga ega lisanud koosoleku päevakorda uurimistoimikusse. Komisjon parandas vastavalt oma uurimismenetlusi.

### OLAF annab juurdepääsu dokumentidele

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) algatas uurimise, mis käsitleb väidetavalt võltsitud Hispaania sertifikaate banaanide importimiseks. OLAFi esitatud taotluse alusel algatasid Belgia tolliasutused uurimise kahe Belgia ettevõtte suhtes. Ettevõtted pöördusid ombudsmani poole pärast seda, kui OLAF keeldus neile andmast juurdepääsu dokumentidele, mis olid seotud väidetava võltsimise uurimisega. OLAF nõustus ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekuga ja avalikustas dokumendid.

### Komisjoni ja kultuuriseltsi vahelise vaidluse lahendamine

Ombudsman aitas komisjonil lahendada maksevaidlust Saksa kultuuriseltsiga. Komisjon keeldus esialgu maksmast 6 000 EUR 28 Euroopa piirkonna näituse eest, väites, et talle ei teatatud õigeaegselt ümberpaigutustest eelarves. Lõpuks nõustus komisjon ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekuga ja nõustus maksma kultuuriseltsile 6 000 EUR koos intressiga, mis oli rohkem kui 1 500 EUR.